

Hans Knut Sveen
Førsteamanuensis, Griegakademiet - Institutt for musikk, UiB

Til
Det kunstfaglige fakultet, UiT

RAPPORT FRA PROGRAMEVALUERING, VÅRSEMESTERET 2016

Oppdraget for ekstern evaluuator

I avtalen for ekstern evaluuator ble oppdraget spesifisert slik:

Musikkonservatoriet har gående to parallelle bachelorprogram. Ett er under utfasing og ett under innfasing med studieåret 2015-2016 som første år. Evaluators skal evaluere vurderingsordninger som inngår i utvalgte emneplaner, med særlig fokus på om ordningene kan sies å samsvare med sentrale læringsutbyttebeskrivelser. Arbeidet omfatter begge pågående varianter av studiet.

Evaluators skal også evaluere oppbygging, progresjon og vurderingsordninger i ny og revidert bachelor sett under ett, og eventuelt foreslå justeringer.

I korrespondanse med dekan Mæhlen ble oppdraget videre utdypet:

“Fokus for oppdraget er å vurdere hvorvidt obligatoriske arbeidskrav og eksamen i begge studieplaner måler læringsmålene som er satt. Er vurderingsformene adekvate? Hvis ikke hva består det iadekvate i. Det kan blant annet bety å vurdere om læringsmålene er etterprøvbare og samsvarer med NOKUTs krav både for studieprogrammet i seg selv og for emnene i forhold i forhold til studieprogrammet.

Som en forutsetning for å gjøre det er et rimelig å gjøre det du beskriver - å vurdere om:

1. Programmenes, de nye og det gamle, oppbygning og struktur, både hver for seg og opp mot hverandre.
2. Læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsordninger på de enkelte emneplanene og hvordan disse samsvarer.”

Materialet for evaluering ble oversendt i epost, sortert i tre mapper: “Gammel BA musut”, “Ny BA musut” og “Valgemner i gammel BA”.

Underveis i arbeidet stilte jeg noen spørsmål til oppdragsgiver, de dreide seg alle om emner som er referert i ny studieplan, men som ikke lå i forsendelsen som ble forelagt. Prodekan Özgen svarte på disse spørsmålene, der han bekreftet at flere emner er under utvikling og vil ferdigstilles høsten 2016 (ref epostkorrespondanse 2 og 6 mai 2016).

Forståelse av oppdraget og valgt metode

Jeg har studert studie- og emneplaner med tanke på at de kan leses såvel utenfor som innenfor en musikkfaglig kontekst. Som faglige tekster er det en styrke om forholdet mellom arbeidskrav/-former, vurderingsformer og læringsmål også kan leses “utenfra”. Samtidig fordrer gjerne begrep som for eksempel utøvende eksamen og improvisasjon en implisitt forståelse for hva de kan innebære og hva som kan

forventes innenfor faglig praksis. Studie- og emneplaner må derfor balansere mellom å være presise for fagmiljøet og likevel på et generelt plan kunne forstås av lesere uten musikkfaglig kompetanse.

Det nye BA-programmet har første gjennomføringsår dette studieåret. De fleste av emnene på første studieår ligger til grunn for en videreutvikling i emnene på andre år. Derfor er det hensiktsmessig å beskrive disse spesifikt for hvert emne eller emnepar (f.eks. Musikkhistorie og -analyse 1 og 2).

Delen av oppdraget som dreier seg om oppbygging, progresjon og vurderingsordninger, med eventuelle justeringsforslag har jeg beskrevet samlet og ikke detaljert ned på emnenivå.

Fagstudium musikkutøving - Bachelor (ny studieplan)

Programmet er bygget opp over fire år, der de to første årene inneholder felles emner for alle studentene. De to siste årene velger studentene ett av fire fordypningsområder som gir retning for faglig innhold og valgfritt/obligatorisk innhold.

I studieplanen for programmet kan det være å anbefale at emnene gjengis også med koder for å unngå misforståelser om hvilke emner som kan/skal gjennomføres, dette er spesielt aktuelt i perioder der programmet gjennomgår endringer og studenter/lærere gjerne forholder seg til flere emner med like navn, men endret innhold.

Det kommer ikke klart fram av studie- og emneplaner hvor det brukes ekstern og intern sensor.

Det kommer ikke helt tydelig fram av studieplanen (eller i nye Hovedinstrument 1 og 2) om prosjekt-/orkestermedvirkning er et tilbud eller en obligatorisk aktivitet.

MUS 1501 Hovedinstrument 1 og MUS 1601 Hovedinstrument 2:

Læringsmålene er konkrete og de uttaler forventet faglig progresjon fra Hovedinstrument 1 til 2. Generelt på musikkutdanningsfeltet er det en utfordring artikulere verbalt sammenhengen mellom læringsutbyttebeskrivelser og vurderingsformer i hoveddisiplinene. Målene er komplekse og spenner fra tekniske håndverksferdigheter til kunstnerisk vurderingsevne og uttrykk. Samtidig er hovedinstrumentdelen i utøvende musikk den komponenten som i høyeste grad representerer fagtradisjonens verdier som taus kunnskap, skjønnsvurdering, håndverk og estetikk.

På den bakgrunn er det, i hovedinstrumentemnene på første og andre år, relevant sammenheng mellom læringsmål og vurderingsformer. De henger også godt sammen med faglige forståelsene om læringsmål og vurdering, nasjonalt og internasjonalt.

Kulepunktene i læringsutbyttebeskrivelsen på begge hovedinstrumentemnene, om å “tolke” og “omsette det til et musikalsk resultat”: Kan disse vurderes omformulert til “Kunne tolke og bruke notasjoner og anvisninger fra ulike epoker og sjangere til å utvikle musikalske resultat.”?

MUS 1502 Kammermusikk og samspill 1 og MUS 1602 Kammermusikk og samspill 2

Emnene står nært hovedinstrumentemnene hva faglig innhold og målsetninger angår, men setter disse inn i en kontekst der ferdigheter og kunnskap utvikles og brukes i samspill med andre. Vurderingsformen er relevant for emnene, og gjennom bruk av kontinuasjonseksamen er det gode muligheter for justering og veiledende tilbakemelding til studentene underveis.

MUS 1503 Støtteinstrument piano 1 og MUS 1603 Støtteinstrument piano 2

Intensjonen i emnet er tydelig å utvikle ferdigheter på klaviaturspill som utfyller evt ferdigheter på hovedinstrument og/eller som bidrar til faglig støtte for arbeid med andre instrument og musikkdisipliner. Det er progresjon i læringsutbyttebeskrivelsen fra Støtteinstrument piano 1 til St.instr. piano 2. Vurderingsordningen er relevant for å kunne måle i hvilken grad læringsmål er nådd.

MUS 1504 Identitet, profesjon og bransje 1 og MUS 1604 Identitet, profesjon og bransje 2

MUS-1604 bygger videre på MUS-1504. Dette kan tydelig leses i beskrivelsene av faglig innhold og læringsutbytte. Forventningen om faglig progresjon virker å være realistisk.

Mappeeksamen er naturlig eksamensform for å måle i hvilken grad læringsmål er nådd, men siden det arbeides med både praktiske og teoretiske format kan det være hensiktsmessig med en generell beskrivelse av mengdeforholdet mellom praktisk arbeid og skriving. Antall obligatoriske innleveringer kan beskrives under arbeidskrav, slik det f. eks er gjort i emnet MUS1505 Musikkteknologi.

MUS 1505 Musikkteknologi 1

Det er samsvar mellom vurderingsformer og læringsutbyttebeskrivelser. Mappene som skal leveres synes å ha et hovedsakelig praktisk innhold. Siden musikkteknologi kan tenkes både som et teoretisk og praktisk orientert fag, kan det vurderes om undervisningsform bør artikulere hva som forventes av praktisk og/eller skriftlig arbeid.

MUS 1605 Ensembleledelse

Læringsmål, undervisnings- og vurderingsformer er tydelig beskrevet og står i relevant forhold til hverandre. Eksamensprøven med en innstuderingsoppgave gir grunnlag for å vurdere både prosess- og resultatmessige ferdigheter.

MUS 1506 Komponering og arrangering 1 og MUS 1606 Komponering og arrangering 2

Det er sammenheng og progresjon fra MUS1506 til MUS1606 og læringsutbyttebeskrivelsene for de to.

Imidlertid vil jeg foreslå å vurdere følgende:

Synes læringsmålene noe ambisiøse for emner på 5 stp og for studenter som har utøving som hoveddisiplin? Det er spesielt på KARR2 at spørsmålet melder seg i formuleringer som å “kunne komponere og arrangere idiomatisk for forskjellige besetninger” og “å kunne ta informerte og relflekterte valg i bruk... for å skape og tilrettelegge musikk for ulike ...-besetninger”.

Vurderingsformer virker relevante for å måle i hvilken grad læringsmålene nås.

MUS 1507 Lytting og gehør 1A og MUS 1607 Lytting og gehør 1B

Kontinuitet mellom LYGE 1A og LYGE 1B kommer fram av beskrivelsene av faglig innhold og læringsutbytte.

Arbeidskrav og eksamen står tydelig i forhold til hverandre og vurderingsformer synes å være relevante for å måle graden av oppnådde mål slik de står i læringsutbyttebeskrivelsene.

MUS 1508 Musikkhistorie og analyse 1 og MUS 1608 Musikkhistorie og analyse 2

Faglig progresjon fra MUAN1 til MUAN2 er tydelig, både innenfor læringsutbyttebeskrivelsene og eksamensform.

Videre står læringsutbyttebeskrivelser, arbeids- og vurderingsformer i godt forhold til hverandre i emneplanene.

På andre avdeling er størstedelen av fordypnings-, valg- og støtteemner under utvikling (ref. korrespondanse med prodekan Özgen) og vil ferdigstilles høsten 2016. Det er naturlig å forvente at den utøvende komponenten på andre avdeling vil bygge videre på eksisterende planer for hovedinstrument. Jeg kommenterer derfor MUS 2102 Hovedinstrument 3 og MUS 2104 Hovedinstrument 4.

MUS 2102 Hovedinstrument 3 og MUS 2104 Hovedinstrument 4

Emneplanene for disse er hentet fra mappen "Gammel BA musut".

I læringsutbyttebeskrivelsene nevnes "kommunisere muntlig og skriftlig" uten at dette tas opp under arbeidsformer eller eksamensvurdering. Kan det vurderes å plassere denne kvaliteten på et overliggende nivå, i læringsutbyttebeskrivelsene for studiet?

I begge emneplanene vises det til en semesterprøve, men det kommer egentlig ikke tydelig fram hvorvidt dette er en utøvende prøve eller noe annet. Lest sammen med kommentaren over så kan det forstås som en skriftlig eller muntlig prøve midtveis i studieåret. Med en redaksjonell endring kan dette bli mer presist uttrykt.

I den nye studieplanen er det hovedinstrument 4 som erstatter det bacheloroppgaven gjorde i det gamle opplegget. Ventelig vil derfor eksamensformen endres til et større omfang og mer allmennmusikalske ferdigheter og innsikter vil bli vurdert.

Valgemner

De oversendte planene for valgemner er knyttet til "gammel BA" og er alle på 30 stp. Når det skal utvikles valgemner som passer inn i "ny BA" ligger det mye bra materiale i de opprinnelige emneplanene. Ved å lage påbygning fra versjon 1 til 2 i noen eller alle disse, kan studentene tilbys fordypning over tid i valgemner. Da vil man også kunne bidra til større valgfrihet for studentene. Antallet valgemner bør balansere mellom valgmuligheter på en side og rasjonalitet på annen. Mange emner med få studenter på hvert kan være både faglig og økonomisk belastende.

Fagstudium musikkutøving - Bachelor (gammel studieplan)

Det vesentlige skillet mellom gammel og ny versjon ligger i flg:

- Ny BA går inn i fire fordypningsområder på andre avdeling.
- Ny BA legger opp til, slik jeg leser oppbygningen i studieplanen, en mer variert valgmenyportefølje, med flere emnemoduler som er av mindre størrelse enn i gammel ordning.
- Ny BA går bort fra bacheloroppgaven (utøvende oppgave) i 8. semester.

På første avdeling er innholdet i gammel og ny studieplan nokså likt, men i gammelt opplegg undervises det ikke eksplisitt i profesjonsforberedende fag og det er ikke krav om aktivitet innen kammermusikk/samspill. Gammel studieplan holder et høyt trykk på utøvende komponenter, men kan gjennom store moduler på valgmenyene og et fjerde år med praktisk talt utelukkende fokus på hovedinstrument synes å gi lite rom for refleksjon, diskurs og bredere orientering i fagfeltet.

Andre avdeling inneholder, i tillegg til MUS 2102 Hovedinstrument 3 og 2104 Hovedinstrument 4 (behandlet over), valgmeny på 30 stp i Instrument 2, Korledelse, Musikkutøving, Ensembleledelse, Musikkteknologi og Akkompagnement. Foruten å være skalert til et større omfang og på et høyere nivå enn tilsvarende emner som er omtalt over, så er alle valgmenyene preget av god sammenheng mellom læringsutbytte eller målsetninger og vurderingsformer.

Generelt er emnene i gammel studieplan preget av høye og tydelig artikulerte ambisjoner samt eksamensformer som står godt i forhold til læringsutbyttebeskrivelsene. I arbeidet med ny studieplan har fagmiljøet tydelig tatt med de samme positive kvalitetene inn i nye emnebeskrivelser.

Oppsummering

Omleggingen til ny studieplan sees som et arbeid for å gi flere valg, spissere profesjonsretning og mer samfunnsorientering for studentene. Den gamle studieplanens mål for faglig kvalitet er samtidig ivarettatt i ny studieplan.

I gjennomgangen over har jeg pekt på noen forhold som kan vurderes ved neste anledning for tekstredigering. Disse momentene er å betrakte som innspill til å gjøre dokumentene tekstlig mer presise, de berører ikke planenes faglige innhold og kvalitet.

Det samme gjelder mer konsekvent og tydelig bruk av emnenavn og koder i studieplanen.

Andre steder (MUS2102/2104) har jeg pekt ut noen målformuleringer som kan vurderes flyttet opp på et overliggende nivå, altså som kvalitetsmål for studiet i sin helhet.

Jeg spør videre om læringsutbyttet er noe ambisiøst uttrykt i emnene MUS1506 og MUS1606, sett i forhold til omfanget på 5 stp. Fagmiljøet vil kunne vurdere dette nærmere.

Samlet sett er det godt samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser, arbeidskrav/-former og vurderingsformer på både gammel og ny bachelorplan. Utformingen av læringsutbyttebeskrivelser utfyller NOKUTs krav til

studieprogram slik uttrykkes i kvalifikasjonsrammeverket. Vurderingsformene er adekvate på alle emner, eksamen gir, slik planene er utformet, mulighet for å etterprøve læringsutbyttet for hver kandidat.

Både gammelt og nytt bachelorprogram artikulere målsetning om progresjon til et profesjonelt faglig nivå. Dette støttes også av hvordan emneplanene beskriver mål, forventninger og arbeidsinnhold/-metoder. Det nye programmet gir samtidig en klarere mulighet for spesialisering i profesjonalitet og faglig innhold. At verdier som refleksjon og kunstnerisk forståelse blir tydeligere artikulert som mål for studiet, er grep for å forklare musikkutdanningen i såvel profesjonelle som mer konseptuelle kontekster. Slike grep bidrar til å tydeliggjøre musikkutøverens rolle som både profesjonell leverandør og kulturell aktør.

I utviklingen av valgemner for nytt studieprogram, andre avdeling, anbefaler jeg å velge emnestørrelser som er store nok til at de gir tilstrekkelig faglig verdi for studentene. Samtidig vil et større antall moduler av mindre størrelse kunne gi flere valgmuligheter. Utfordringen med mange valgemner i relativt små fagmiljø, som de fleste norske musikkutdanningsinstitusjoner er, ligger i de økonomiske og faglige utfordringene som kan oppstå med mange emner og få deltakere. En løsning på dette kan ligge i en rik emneportefølje, men i en ordning med å gjennomføre noen emner for eksempel annet hvert år.

Fagstudium i musikkutøving - bachelor, ny studieplan, er etter min mening en naturlig og god videreutvikling av studietilbudet i utøvende musikk.

Bergen, 18.05.16



Hans Knut Sveen
Førsteamanuensis